

Protokoll 7/2026

fört vid Farsta stadsdelsnämnds sammanträde onsdagen den 17 juni 2026 kl. 18:55-20:00, Konferenscentret i gatuplanet på Storforsplan 36, Farsta centrum

Ledamöter

Marre Mayr (V) Ordförande
Olof Peterson (M) 1:e vice ordförande
Joseph Zamani (S) 2:e vice ordförande
Kjell Backman (S)
Moa Sahlin (S)
Niklas Aurgrunn (V)
Lisa Carlbom (MP)
Susanne Larsson (M)
Leif Söderström (SD)
Camilla Bergman (L)
Christer Eriksson (C)
Hans Strandberg (S) ersätter Anki Johansson (S)
Truls Ljungström (M) ersätter Torbjörn Ebérus (M)

Ersättare

Per Sohrabi (S)
Maja Almgren (S)
Felicia Diallo Kjellström (V) §§1-16
Venus Zanghnaeh (V)
Åsa Öckerman (MP)
Kenneth Hedman (M)
Roine Löfgren (SD)
Patrik Gavander (L)

Övriga närvarande

Christer Bergman Nämndsekreterare
Saime Civas, TCO (Vision) Personalföreträdare §§1-16
Therése Grahn Avdelningschef
Ingalill Gustavsson Avdelningschef §§1-16
Fredrik Karlsson Avdelningschef §§1-16
Karin Kollberg Stadsdelsdirektör
Johanna Löfvenius Avdelningschef §§1-16
Jonas Wilhelmsson Avdelningschef §§1-16
Maria Martin Galindo, LO Personalföreträdare §§1-16

Justerare

Marre Mayr (V), Olof Peterson (M)

Datum för justering

2026-06-18

Paragraf

§§1-17

Sekreterare

Christer Bergman

§ 1**Val av justerare och tid för justering****Beslut**

Farsta stadsdelsnämnd utser Olof Peterson (M) att tillsammans med ordförande Marre Mayr (V) justera protokollet den 18 juni 2026.

§ 2**Godkännande av föredragningslistan****Beslut**

Stadsdelsnämnden fastställer den av ordföranden föreslagna föredragningslistan.

§ 3**Anmälan av Medborgarförslag om Farsta kulturcamp**

FAR 2026/293

Beslut

Medborgarförslaget överlämnas till förvaltningen för beredning.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/293-3 (Godkänd - R 1) Anmälan av medborgarförslag om Farsta Kulturcamp
- FAR 2026/293-1 Medborgarförslag Farsta kulturcamp_Bortredigerad

§ 4**Ekonomisk månadsrapport Maj 2026**

FAR 2025/750

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens ekonomiska månadsrapport för maj 2026.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Totalt för 2026 prognostiseras en budget i balans för verksamhetsåret efter resultatöverföring från fond. Före resultatöverföring prognostiseras ett underskott om 6 miljoner kronor. Större underskott prognostiseras inom verksamhetsområde individ- och familjeomsorg; barn och ungdom samt äldreomsorgen; beställaren. Övergripande ekonomiska påverkansfaktorer under året är utveckling av konjunktur, kostsamma placeringar inom barn och ungdom (Trefas), negativ utveckling av barnantal inom förskoleålder samt utveckling utav insatser inom äldreomsorgen.

Handlingar i ärendet

- FAR 2025/750-5 (Godkänd - R 1) Månadsrapport maj 2026

§ 5**Brukarundersökningar inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri**

FAR 2026/193

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av 2025 års brukarundersökning inom verksamhetsområde funktionsnedsättning och socialpsykiatri.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Särskilda uttalanden

Olof Peterson m.fl. (M), Christer Eriksson (C) och Camilla Bergman (L) anmälde ett gemensamt särskilt uttalande (Bilaga).

Sammanfattning av ärendet

Farsta stadsdelsförvaltning redovisar resultaten från 2025 års brukarundersökning för insatser inom:

- **Funktionsnedsättning (LSS):** Daglig verksamhet, gruppbostad och servicebostad.
- **Socialpsykiatri (SoL):** Sysselsättning.

Generellt visar undersökningen att brukarna är nöjda med det stöd de får. Resultaten har analyserats på enhetsnivå, och identifierade utvecklingsområden har integrerats i verksamhetsplanerna för 2026. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner redovisningen.

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/193-1 (Godkänd - R 1) TJUT - Brukarundersökningar inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri
- FAR 2026/193-2 1. Stockholms stad - Gruppbostad LSS
- FAR 2026/193-3 2. Stockholms stad - Servicebostad LSS
- FAR 2026/193-4 3. Stockholms stad - Daglig verksamhet LSS
- FAR 2026/193-5 4. Stockholms stad - Sysselsättning SoL
- FAR 2026/193-6 5. Farsta - Gruppbostad LSS
- FAR 2026/193-7 6. Farsta - Servicebostad LSS
- FAR 2026/193-8 7. Farsta - Daglig verksamhet LSS
- FAR 2026/193-9 8. Farsta - Sysselsättning SoL

- FAR 2026/193-10 9. Farsta egen regi - Gruppbostad LSS
Rapporten visar resultat från stadsdelens egna utförare
- FAR 2026/193-11 10. Farsta egen regi - Servicebostad LSS
Rapporten visar resultat från stadsdelens egna utförare
- FAR 2026/193-12 11. Farsta egen regi - Daglig verksamhet
LSS Rapporten visar resultat från stadsdelens egna utförare
- FAR 2026/193-13 12. Farsta egen regi - Sysselsättning SoL
Rapporten visar resultat från stadsdelens egna utförare
- FAR 2026/193-14 13. Eklidens gruppbostad - Gruppbostad
LSS
- FAR 2026/193-15 14. Glavagatan 1-3 enhet 1 - Gruppbostad
LSS
- FAR 2026/193-16 15. Glavagatan 1-3 Nb enhet 4 -
Gruppbostad LSS
- FAR 2026/193-17 16. Glavagatan 19 enhet 2 - Gruppbostad
LSS
- FAR 2026/193-18 17. Glavagatan 23 enhet 3 - Gruppbostad
LSS
- FAR 2026/193-19 18. Sköndals gruppbostad 1 -
Gruppbostad LSS
- FAR 2026/193-20 19. Strandvillans gruppbostad -
Gruppbostad LSS
- FAR 2026/193-21 20. Brattforsgatan Servicebostäder -
Servicebostad LSS
- FAR 2026/193-22 21. Giggens Servicebostad -
Servicebostad LSS
- FAR 2026/193-23 22. Russinvägens serviceboende -
Servicebostad LSS
- FAR 2026/193-24 23. Edsvalla dagliga verksamhet - Daglig
verksamhet LSS
- FAR 2026/193-25 24. Hökens dagliga verksamhet - Daglig
verksamhet LSS
- FAR 2026/193-26 25. Kryddgården Peppargården -
Sysselsättning SoL
- FAR 2026/193-27 26. STUDIO.it - Sysselsättning SoL

Särskilt uttalande

Brukarundersökningarna som görs bland brukare i Farsta stadsdelsnämnd är viktiga indikatorer. Resultatet visar hur bra förvaltningen utför sitt uppdrag. Vi ställer oss positiva till det mestadels goda resultatet av brukarundersökningen och vill med det också tacka förvaltningen för ett gott utfört arbete. Vi önskar dock att förvaltningen ser över de frågor som har sjunkit 2025 från 2024.

Detta gäller samma frågor i nästan samtliga undersökningar:

- "Få den hjälp de vill i den dagliga verksamheten"
- "Känner du dig trygg"

Trygghetsfaktorn måste vara en prioriterad fråga för våra brukare enligt vårt sätt att se på det.

Vi vill också särskilt uppmärksamma utvecklingen vid Sköndals gruppbofästäder. De underlag som finns tillgängliga visar på en tydlig försämring i flera centrala kvalitetsmått jämfört med tidigare år. Särskilt gäller detta frågor som rör trygghet, kommunikation, bemötande, självbestämmande och upplevelsen av stödet i verksamheten. Samtidigt är det viktigt att framhålla att underlaget är begränsat och att resultaten därför måste tolkas med viss försiktighet.

Trots detta finns det anledning att ta utvecklingen på stort allvar. För brukare inom LSS-verksamheter är trygghet, kontinuitet och ett gott bemötande helt avgörande för livskvaliteten. När flera indikatorer försämras samtidigt bör det ses som en signal om att verksamheten behöver analyseras närmare och att eventuella brister behöver åtgärdas skyndsamt.

Sköndals gruppbofästäder har under senare år övergått från privat utförare till verksamhet i egen regi. Vi vill vara försiktiga med att dra långtgående slutsatser om orsaksförhållanden utifrån ett begränsat statistiskt underlag. Det går därför inte att med säkerhet slå fast att huvudmannaskiftet är orsaken till den negativa utvecklingen. Samtidigt är det svårt att bortse från att försämringarna har skett efter omställningen.

Utvecklingen kan därför ses som en påminnelse om vikten av att alltid sätta brukarnas upplevda kvalitet i centrum. Oavsett driftsform måste fokus ligga på resultat, trygghet och kvalitet för den enskilde. När den ideologiska diskussionen om huvudmannaskap blir

viktigare än verksamhetens faktiska innehåll riskerar brukarnas behov att hamna i skymundan. De signaler som nu kommer från Sköndal bör därför följas noggrant och ligga till grund för ett fortsatt förbättringsarbete.

§ 6**Förskoleundersökningen 2026****Brukarundersökning inom Farstas kommunala förskolor**

FAR 2026/281

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av 2026 års brukarundersökning inom Farstas kommunala förskolor.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Särskilda uttalanden

Olof Peterson m.fl. (M), Christer Eriksson (C) och Camilla Bergman (L) anmälde ett gemensamt särskilt uttalande (Bilaga).

Sammanfattning av ärendet

Förskoleundersökningen 2026 visar att vårdnadshavare i Farsta stadsdelsområde fortsatt är nöjda med de kommunala förskolorna. Svarsfrekvensen är hög och resultaten har överlag förbättrats jämfört med föregående år. Helhetsomdömet har ökat och flera delområden visar positiva eller stabila resultat.

Analysen pekar på stärkta resultat inom normer och värden, samverkan med hemmet och delvis inom utveckling och lärande, vilket kan kopplas till långsiktigt kvalitetsarbete, ökad chefnärvaro och gemensamma arbetssätt. Samtidigt identifieras utvecklingsbehov, framför allt när det gäller kommunikation till vårdnadshavare inom vissa områden.

Jämställdhetsanalysen visar små skillnader mellan könen och en fortsatt hög upplevelse av att förskolan främjar alla barns utveckling på lika villkor. Förskoleundersökningen är ett viktigt underlag för fortsatt uppföljning och utveckling av verksamhetens kvalitet.

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/281-1 (Godkänd - R 1) Förskoleundersökningen 2026
- FAR 2026/281-1.1 Farsta kommunala - Vårdnadshavare Förskola Kommunala Enheter
- FAR 2026/281-1.2 Farsta - Vårdnadshavare Förskola

Olof Peterson m.fl. (M)
Camilla Bergman (L)
Christer Eriksson (C)

Särskilt uttalande

Att ge alla barn en likvärdig start i livet är en av förskolans viktigaste uppgifter. Förskolan ska erbjuda en trygg miljö som främjar barns utveckling, lärande och välbefinnande, oavsett vilken stadsdel de växer upp i. Därför är det angeläget att kontinuerligt följa upp kvaliteten i verksamheten och säkerställa att alla barn ges så goda förutsättningar som möjligt.

Resultaten från Stockholms stads vårdnadshavarenkät visar att Farstas förskolor i huvudsak får positiva omdömen från vårdnadshavarna. Samtidigt framgår att Farsta ligger under Stockholms stads genomsnitt i nästan samtliga redovisade huvudområden. Detta gäller bland annat utveckling och lärande, normer och värden, kost, rörelse och hälsa samt vårdnadshavarnas samlade nöjdhet med verksamheten. Särskilt tydligt är detta inom området samverkan med hemmet, där Farstas kommunala förskolor ligger fem procentenheter under stadens kommunala förskolor. Det är ett område som har stor betydelse för vårdnadshavarnas förtroende för verksamheten och för möjligheten att skapa en fungerande dialog mellan förskola och hem.

Även om skillnaderna i flera fall inte är stora är det anmärkningsvärt att de är så genomgående. När en hel stadsdel återkommande presterar under stadens genomsnitt finns det anledning att närmare analysera vilka strukturella faktorer som bidrar till resultaten och vilka åtgärder som krävs för att stärka kvaliteten. Ambitionen bör vara att alla barn i Stockholm, oavsett bostadsområde, ska ha tillgång till en förskoleverksamhet som håller minst samma kvalitet som stadens genomsnitt.

Vi ser också att förbättringstakten inom flera kvalitetsområden är långsam. Resultaten har visserligen utvecklats i positiv riktning under senare år, men förbättringarna sker endast marginellt. Samtidigt kvarstår skillnaderna mellan Farsta och stadens genomsnitt. Det väcker frågor om huruvida de utvecklingsinsatser som genomförs är tillräckliga för att åstadkomma den förändring som eftersträvas.

Förskolan spelar en avgörande roll för barns framtida möjligheter. Forskning visar att tidiga insatser och en verksamhet av hög kvalitet har stor betydelse för barns språkutveckling, sociala utveckling och framtida skolresultat. Det är därför viktigt att kvalitetsarbetet inte enbart fokuserar på att bibehålla dagens nivåer utan också på att minska de skillnader som finns mellan olika delar av staden.

Mot denna bakgrund finns det skäl för stadsdelsnämnden att redovisa vilka analyser som gjorts av att Farsta ligger under stadens genomsnitt i merparten av de centrala kvalitetsområdena, särskilt inom samverkan med hemmet, samt vilka konkreta åtgärder som

planeras för att höja resultaten. Det finns även anledning att redovisa hur nämnden avser att stärka förbättringstakten så att Farstas förskolor i högre grad kan närma sig eller överträffa stadens genomsnittliga nivåer.

Alla barn har rätt till en förskola av hög kvalitet. Därför måste målsättningen vara att Farstas förskolor inte bara utvecklas över tid, utan också ges förutsättningar att nå samma höga nivå som de bäst presterande verksamheterna i Stockholms stad.

§ 7**Entledigande och fyllnadsval till pensionärsrådet 2026**

FAR 2026/295

Beslut

1. Alexandra Posacki (SPF Seniorerna), entledigas från sitt uppdrag som ledamot i Farsta stadsdelsnämnds pensionärsråd.
2. Lars Jilmstad (SPF Seniorerna), väljs som ledamot i Farsta stadsdelsnämnds pensionärsråd.
3. Else-May Holmberg (PRO Sköndal), entledigas från sitt uppdrag som ersättare i Farsta stadsdelsnämnds pensionärsråd.
4. Lars Bäck (PRO Sköndal), väljs som ersättare i Farsta stadsdelsnämnds pensionärsråd.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att entlediga Alexandra Posacki (SPF Seniorerna) från sitt uppdrag som ledamot i Farsta stadsdelsnämnds pensionärsråd och väljer Lars Jilmstad (SPF Seniorerna) till ledamot i Farsta stadsdelsnämnds pensionärsråd. Samtidigt föreslår förvaltningen att nämnden beslutar att entlediga Else-May Holmberg (PRO Sköndal) från sitt uppdrag som ersättare i Farsta stadsdelsnämnds pensionärsråd och väljer Lars Bäck (PRO Sköndal) till ersättare i Farsta stadsdelsnämnds pensionärsråd

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/295-1 (Godkänd - R 1) Entledigande och fyllnadsval av ledamot till Farsta stadsdelsnämnd pensionärsråd

§ 8**Ny delegation med anledning av ny lagstiftning om aktivitetskrav för försörjningsstöd**

FAR 2026/313

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Den nya lagen om aktivitetskrav för försörjningsstöd (inom socialtjänsten) börjar gälla den 1 juli 2026. Lagen innebär att den som uppbär ekonomiskt bistånd under minst tre månader måste delta i anpassade aktiviteter för att öka sina chanser till arbete eller studier. För att möjliggöra att nämnden uppfyller de lagstadgade kraven på aktivitetskrav föreslår förvaltningen att tre nya beslut delegeras till förvaltningen

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/313-1 (Godkänd - R 1) Ny delegation med anledning av ny lagstiftning om aktivitetskrav för försörjningsstöd

§ 9**Genomförandebeslut inköp traktor**

FAR 2026/348

Beslut

1. Stadsdelsnämnden uppdrar åt förvaltningen att genomföra inköp av traktor inför övertagande av parkdrift i egen regi.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

1 oktober 2026 tar förvaltningen över parkdriften i egen regi och för detta uppdrag behöver en traktor köpas in. Kostnad för traktor inklusive planeringsskopa, hydrauliska gafflar samt sopvals beräknas till 2 193 086kr.

Inköpet finansieras genom tilldelade budgetjusteringar som söktes i samband med verksamhetsplanen.

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/348-1 (Godkänd - R 1) Genomförandebeslut inlöp traktor

§ 10**Årsrapport 2025 för Farsta stadsdelsnämnd****Yttrande till Stadsrevisionen**

FAR 2026/200

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till stadsrevisionen som yttrande över årsrapport 2025 för Farsta stadsdelsnämnd.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Särskilda uttalanden

Olof Peterson m.fl. (M), Christer Eriksson (C) och Camilla Bergman (L) anmälde ett gemensamt särskilt uttalande (Bilaga).

Leif Söderström (SD) anmälde ett särskilt uttalande (Bilaga).

Sammanfattning av ärendet

Stadsrevisionen har granskat Farsta stadsdelsnämnds verksamhet under 2025 och gjort bedömningen att:

- nämnden i huvudsak bedrivit verksamhet på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- nämndens interna styrning och kontroll bedöms delvis tillräcklig
- några tidigare rekommendationer ännu inte är åtgärdade

Förvaltningen delar i huvudsak revisionens analys och bedömningar men i vissa delar har förvaltningen en annan uppfattning jämfört med revisionen. Det gäller bland annat revisionens bedömning av måluppfyllnaden på äldreomsorgsmålet, korttidsinventarier och genomförandeplaner inom äldreomsorgen.

I tjänsteutlåtandet yttrar sig förvaltningen i de delar där man inte delar revisionens bedömningar samt redogör för vilka åtgärder som vidtagits med anledning av genomförda granskningar och rekommendationer.

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/200-2 (Godkänd - R 1) Årsrapport 2025

- FAR 2026/200-1.2 Årsrapport 2025

Olof Peterson m.fl. (M)
Camilla Bergman (L)
Christer Eriksson (C)

Särskilt uttalande

Vi noterar att revisionen bedömer att nämnden i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt. Samtidigt konstaterar revisionen, liksom tidigare år, att nämndens interna styrning och kontroll endast är delvis tillräcklig.

Särskilt bekymmersamt är att flera av de brister som revisionen lyfter fram inte är nya. Revisionen pekar återigen på brister inom bland annat avtalsuppföljning, uppföljning av föreningsbidrag, barnsäkerhet i förskolan och uppföljning av tidigare lämnade rekommendationer. Därutöver kvarstår rekommendationer inom exempelvis informationssäkerhet och genomförandeplaner inom hemtjänsten.

Vi noterar att förvaltningen i huvudsak delar revisionens bedömningar och redovisar ett omfattande arbete för att stärka den interna kontrollen. Samtidigt är det svårt att bortse från att flera av de iakttagelser som revisionen gör återkommer från tidigare års granskningar. När samma rekommendationer kvarstår över flera år finns anledning att fråga sig om genomförda åtgärder har varit tillräckliga eller tillräckligt prioriterade.

Vi ser därför behov av att nämnden under kommande år lägger ett särskilt fokus på att säkerställa att revisionens rekommendationer får genomslag i verksamheten. En väl fungerande intern kontroll är inte en administrativ sidofråga utan en grundläggande förutsättning för att säkerställa god hushållning med skattemedel, upprätthålla medborgarnas förtroende och garantera att stadens verksamheter håller hög kvalitet.

Årsrapport 2025 Farsta stadsdelsnämnd, rapport från stadsrevisionen RVK 2026/27

Stadsrevisionen i Stockholms stad är kommunfullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs av stadens nämnder och bolag. I årsrapporter för nämnder och bolag sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar.

- Verksamhet och ekonomi bedöms i huvudsak ha bedrivits på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt.
- Intern styrning och kontroll bedöms endast vara delvis tillräcklig. Detta beror på att avvikelser och brister har identifierats inom flera granskade områden under året.

Revisionen lyfter fram flera specifika områden där kontrollmiljön måste stärkas för att minska risker för allvarliga oegentligheter och välfärdsbrott, där ibland dessa:

- Det saknas dokumenterade uppföljningsplaner för avtal, och för en del avtal saknas en utpekad avtalsansvarig funktion. Det saknas också nedtecknade rutiner för hur jävsfrågor ska hanteras.
- Betalkort (First Card). Vid stickprov på 20 transaktioner upptäcktes avvikelser i en majoritet av fallen, bland annat kontering på fel konto samt avsaknad av kvitton och underlag.
- Kontrollerna av de föreningar som beviljas bidrag är bristfälliga. Det görs till exempel inga seriositetskontroller av föreningarnas företrädare eller stickprovsgranskningar av fakturor. Risk för brott mot demokrativillkor ingår inte heller i nämndens riskanalys.

Anmärkningarna gällande föreningsbidrag grundar sig i att den interna styrningen och kontrollen bedöms som endast delvis tillräcklig. Revisionskontoret har identifierat flera orsaker till att kontroller och uppföljning behöver bli mer omfattande för att säkerställa att medel betalas ut till seriösa föreningar. De huvudsakliga orsakerna bakom anmärkningarna:

- Det genomförs inga seriositetskontroller av föreningarnas företrädare. Det saknas även dokumenterade kontroller av om föreningarna är registrerade för arbetsgivaravgifter eller F-skatt.
- Förvaltningen genomför inte någon granskning av fakturor eller andra dokument som kan styrka de kostnader som föreningarna redovisar.
- Risker för brott mot demokrativillkor ingår inte i nämndens riskanalys.
- Nämndens egna riktlinjer och rutiner behöver utvecklas för att säkerställa att kommunfullmäktiges riktlinjer efterlevs. Det saknas tydlighet kring hur demokrativillkor och seriositet ska kontrolleras, samt hur bidragens användning ska följas upp.

- De kontroller som faktiskt genomförs dokumenteras inte alltid i tillräcklig grad. Dessutom sker ingen återrapportering till nämnden gällande uppföljningen av föreningsbidragen, vilket försvårar nämndens möjlighet att säkerställa att medel går till seriösa organisationer.
- Uppföljning genom fysiska verksamhetsbesök sker endast i begränsad omfattning.
- Styrdokumentet specificerar inte att Skatteverkets metodstöd för bidragsutbetalningar ska användas, trots vägledning från stadsledningskontoret.

I sitt svar på stadsrevisionens granskning, bemöter förvaltningen inte kritiken i sak gällande demokrativillkoren, fakturakontroller eller seriositetsprövningar. man väljer istället att helt förbigå dessa specifika frågor med tystnad. Detta medan förvaltningen går i djupt saklig och detaljerad klinch med revisionen gällande andra frågor – som exempelvis indikatorer inom äldreomsorgen eller rimligheten i att inventera kaffekoppar – i jämförelse så väljs en rent formell och passiv acceptans i frågan om föreningsbidragen och demokrativillkoren, anledningen till detta bör redogöras för, då trovärdigheten urholkas när inte kontroller och andra villkor för föreningsbidrag tas på tillräckligt allvar.

Leif Söderström (SD)
Roine Löfgren (SD)

§ 11**Remiss av revidering av Kulturstrategiskt program för
Stockholms stad****Svar på remiss från kommunstyrelsen**

FAR 2026/250

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Olof Peterson m.fl. (M), Christer Eriksson (C) och Camilla Bergman (L) anmälde ett gemensamt förslag till beslut (Bilaga).

Beslutsgång

Ordföranden Marre Mayr (V) ställde förslagen mot varandra och konstaterade att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Olof Peterson m.fl. (M), Christer Eriksson (C) och Camilla Bergman (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt gemensamma förslag. (Bilaga).

Sammanfattning av ärendet

Kulturnämnden har tagit fram ett förslag till nytt kulturstrategiskt program för Stockholms stad. Programmet ska ge riktning och samla Stockholms stad kring framtida kultursatsningar.

För stadsdelsnämnderna konkretiserar programmet ett antal uppdrag vilket förvaltningen ser som positivt då det tydliggör att stadsdelsnämnderna har genomförandeansvar för flera av programmets åtaganden. Dessa är att integrera kultur i stadsdelens utveckling och verksamheter, skapa förutsättningar för ett levande och inkluderande kulturliv i närområdet, samverka med invånare, kulturaktörer och andra delar av staden för att stärka kulturen samt att säkerställa en jämlik tillgång till kultur för alla invånare, oavsett ålder, bakgrund eller bostadsområde.

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/250-4 (Godkänd - R 1) Kulturstrategiskt program - remissvar
- FAR 2026/250-3 Bilaga - Kulturstrategiskt program för Stockholms stad

Olof Peterson m.fl. (M)

Camilla Bergman (L)

Christer Eriksson (C)

Förslag till beslut

-Att godkänna förvaltningens förslag till beslut och därutöver anföras:

Programmet lyfter vikten av ett levande stadsliv, trygga miljöer och goda förutsättningar för kultur även kvälls- och nattetid. Samtidigt är det svårt att bortse från att flera av de politiska beslut som fattats under mandatperioden riskerar att motverka dessa ambitioner. Ett rikt kulturliv förutsätter att människor känner sig trygga att röra sig i staden, inte minst under kvällar och helger. När trygghetsskapande insatser minskar samtidigt som kulturens betydelse för stadslivet betonas uppstår en motsättning mellan programmets intentioner och den politik som faktiskt förs.

På motsvarande sätt betonar programmet vikten av att kultur ska vara tillgänglig för alla stockholmare, oavsett ålder och livssituation. För många äldre krävs särskilda insatser för att kulturen ska kunna nå dem. Här finns fortfarande ett betydande glapp mellan ambition och genomförande.

Detsamma gäller förutsättningarna för barn och unga att skapa och utöva kultur. Om staden menar allvar med ambitionen att stärka kulturens ställning behöver också stadens lokaler och resurser användas mer flexibelt för kulturella ändamål.

Vi ser också en risk att staden i vissa delar motarbetar de mål som programmet ställer upp. Ett levande kulturliv växer inte fram enbart genom strategidokument utan kräver även goda villkor för lokala initiativ, entreprenörskap och kulturella och kreativa näringar. När regelverk, tillståndprocesser eller andra politiska ställningstaganden försvårar för dessa verksamheter att utvecklas blir resultatet att stadens egna ambitioner försvagas. Det gäller inte minst verksamheter som bidrar till levande stadsmiljöer, besöksnäring och lokalt kulturliv, men som alltför ofta möts av fler hinder än möjligheter.

För att det kulturstrategiska programmet ska få verklig betydelse behöver därför hela staden bidra till att omsätta programmets ambitioner i praktisk handling. Annars riskerar programmet att beskriva en utveckling som stadens samlade politik inte fullt ut stödjer.

§ 12**Remiss av Förskola i Stockholm 2025. Samlad rapport för förskola i Stockholms stad, KS 2026/360****Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2026/360**

FAR 2026/190

Beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Särskilda uttalanden

Olof Peterson m.fl. (M), Christer Eriksson (C) och Camilla Bergman (L) anmälde ett gemensamt särskilt uttalande (Bilaga).

Leif Söderström (SD) anmälde ett särskilt uttalande (Bilaga).

Sammanfattning av ärendet

Förskolenämnden har i uppdrag från kommunfullmäktige att årligen ta fram en förskolerapport. Rapporten syftar till att ge en stadsövergripande bild av kvaliteten i förskola i Stockholms stad 2025.

Genom en konsekvent uppföljning av förskolans verksamhet över längre tid syns en positiv utveckling där samtliga stadsdelsnämnder bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete inom de kvalitetsområden som Förskola i Stockholm 2025 tar upp.

Rapporten är indelad följande i fyra områden:

- Förskolans förutsättningar i Stockholms stad
- Systematiskt kvalitetsarbete och nationell måluppfyllelse
- Förutsättningar för att främja barns språkliga utveckling
- Förskolans kompensatoriska uppdrag

Farsta stadsdelsförvaltning föreslår att Farsta stadsdelsnämnd godkänner Förskola i Stockholm 2025 och överlämnar rapporten till kommunstyrelsen.

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/190-2 (Godkänd - R 1) Förskola Stockholm 2025
- FAR 2026/190-1.2 Bilaga - Förskola i Stockholm 2025

- FAR 2026/190-1.3 Bilaga - Förskola i Stockholm 2025 - bilagor

Särskilt uttalande

En likvärdig förskola med hög kvalitet

Förskola i Stockholm tas fram årligen för att ge en stadsövergripande bild av kvaliteten i stadens förskolor. Rapporten bygger på både kvantitativa och kvalitativa data, såsom officiell statistik och information från stadsdelsförvaltningarna. Vi noterar att viss statistik fortfarande bygger på uppgifter från 2024, vilket är olyckligt då det inte ger en helt rättvisande bild av nuläget. Samtidigt visar rapporten på flera utvecklingsområden som behöver prioriteras för att säkerställa en mer likvärdig förskola i hela staden.

Vi anser att det fortsatta arbetet särskilt behöver fokusera på systematiskt kvalitetsarbete, stärkt kvalitetsuppföljning, ökad inskrivningsgrad och bättre förutsättningar för barn i behov av särskilt stöd. Förskolan ska hålla hög kvalitet oavsett var i staden den bedrivs och därför är det viktigt att staden fortsätter arbetet med gemensamma arbetssätt, tydligare styrning och en mer transparent uppföljning av resultaten. Vi efterfrågar bättre möjligheter att följa utvecklingen av exempelvis inskrivningsgrad, andelen utbildade förskollärare, personaltätet, barngruppernas storlek samt barns och personals kunskaper i svenska språket. För att kunna fatta välgrundade beslut behöver nämnderna också ha tillgång till aktuell och relevant statistik.

Förskolan lägger grunden för det livslånga lärandet. Därför måste resurserna användas på ett sätt som säkerställer att varje barn får det stöd och de utmaningar som behövs för att utvecklas. Barnens individuella behov måste stå i centrum och resurserna i högre grad följa de barn som behöver särskilt stöd. Vi är positiva till arbetet med att utveckla förskolegårdar och utemiljöer men anser samtidigt att ambitionen bör vara högre. Alla barn i Stockholm ska ha tillgång till trygga, gröna och stimulerande miljöer för lek och lärande.

Trygghet, språk och tidiga insatser

Trygghet är en grundförutsättning för lärande och utveckling. Förskolan har en viktig roll i det förebyggande arbetet och i att tidigt uppmärksamma barn som riskerar att fara illa. Därför behöver samarbetet mellan förskola, socialtjänst, skola och andra relevanta aktörer fortsätta att utvecklas. Vi vill särskilt understryka vikten av att personalen har kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck, om anmälningsskyldigheten och om hur orosanmälningar ska hanteras. Rutiner måste inte bara finnas på plats utan också följas upp och fungera i praktiken.

Det är även viktigt att fortsätta arbetet för att öka inskrivningsgraden i förskolan. Förskolan är en av samhällets viktigaste integrationsmotorer och ger barn tidiga möjligheter att utveckla språk, sociala färdigheter och kunskaper. Vi ser positivt på stadens uppsökande arbete men bedömer att ytterligare insatser kan behövas i områden där inskrivningsgraden fortfarande är låg. Informationen till vårdnadshavare behöver anpassas efter lokala förutsättningar och nå fram till de familjer som idag står längst från verksamheten.

Svenska språket är avgörande för barns fortsatta skolgång och etablering i samhället. Utvecklingen av barns språkkunskaper behöver därför vara ett fortsatt prioriterat område. Vi välkomnar de utbildningsinsatser som genomförs för personalen men anser också att staden bör överväga språktest vid nyrekrytering av förskolepersonal för att säkerställa tillräckliga kunskaper i svenska.

Barn med särskilda behov och förskolans medarbetare

Vi välkomnar arbetet med stadsgemensamma bedömningsgrunder för barn i behov av särskilt stöd. Samtidigt ser vi med oro på de skillnader som fortfarande finns mellan olika delar av staden när det gäller bedömningar och tillgång till stödinsatser. Antalet barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och andra stödbehov har ökat under senare år. För att dessa barn ska få rätt förutsättningar krävs tillräckliga resurser, hög kompetens hos personalen och ett nära samarbete mellan förskolan, vårdnadshavare och relevanta stödverksamheter. Alla barn i Stockholms stad är vårt ansvar och inget barn ska riskera att bli utan det stöd som behövs inför skolstarten.

Avslutningsvis vill vi lyfta vikten av att Stockholms stad fortsätter vara en attraktiv arbetsgivare för förskolans medarbetare. Tillgången till utbildade förskollärare är avgörande för kvaliteten i verksamheten. Goda möjligheter till kompetensutveckling, karriärutveckling och ett hållbart arbetsliv är viktiga för att behålla erfarna pedagoger och attrahera nya. Att säkra kompetensförsörjningen är en av de viktigaste kvalitetsfrågorna för framtidens förskola.

Förskola i Stockholm 2025

Särskilt uttalande

Förskolerapporten för 2025 bekräftar återigen att språket är den enskilt viktigaste faktorn för barns kunskapsutveckling och framtida skolframgång. Förskolan är det första steget i utbildningssystemet och utgör en avgörande språngbräda in i det svenska språket.

Trots detta kan vi konstatera att arbetet med att höja personalens svensk-kunskaper fortfarande inte är tillräckligt tydligt och strukturerat. Det är inte tillräckligt att erbjuda frivilliga eller allmänt hållna insatser. När barn möter personal som inte fullt ut behärskar svenska riskerar det att påverka såväl språkutveckling som trygghet och pedagogisk kvalitet.

Situationen är särskilt allvarlig i stadsdelar där många barn har ett annat modersmål än svenska. Där är förskolan ofta den viktigaste, och ibland enda platsen där barnen ges möjlighet att ta del av ett korrekt svenskt språk. Då måste kraven på personalens språkliga kompetens vara höga och tydliga.

Vi ser samtidigt att staden genomför utbildningar i flerspråkighet, och kunskap om barns språkutveckling är viktig. Men det får inte minska kraven på att personalen ska ha goda kunskaper i svenska. Svenska är undervisningsspråk och vårt gemensamma samhällsspråk. Därför måste all kompetensutveckling bygga på att medarbetarna har en väl utvecklad svenska.

Det är anmärkningsvärt att det fortfarande saknas enhetliga och objektiva kriterier för hur behovet av språkstärkande insatser ska identifieras. Bedömningar kan inte enbart bygga på subjektiva uppfattningar. För att säkerställa likvärdighet, rättssäkerhet och kvalitet krävs en strukturerad och stadsgemensam modell.

Sverigedemokraterna menar därför att staden behöver gå från allmänna ambitioner till konkreta krav. För det krävs tydliga språknivåer, obligatoriska insatser vid behov samt en systematisk uppföljning av resultat. Endast då kan vi säkerställa att alla barn i Stockholm, oavsett bostadsområde, får tillgång till en förskola där svenska språket håller hög kvalitet och där grunden för fortsatt skolgång läggs på ett likvärdigt sätt.

Leif Söderström (SD)
Roine Löfgren (SD)

§ 13**Anmälan av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS
kvartal 1 2026**

FAR 2026/296

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger till handlingarna förvaltningens redovisning av rapporteringen till IVO för kvartal 1 år 2026 av ej verkställa gynnande beslut enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Enligt 28 f § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och 16 kap 6 f § socialtjänstlagen (SoL) ska kommuner varje kvartal redovisa till tillsynsmyndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO) de gynnande beslut om insats enligt LSS och bistånd enligt SoL som inte har kunnat verkställas inom tre månader. Samtidigt rapporteras de beslut från förra redovisningstillfället som har verkställts eller avslutats av annan anledning. Rapporteringen ska även innehålla information om det huvudsakliga skälet till att beslutet inte har kunnat verkställas i tid.

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/296-1 (Godkänd - R 1) Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS kvartal 1 2026

§ 14**Protokoll från pensionärsrådet**

FAR 2025/898

Beslut

Stadsdelsnämnden beslutade att lägga protokollet till handlingarna.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle lägga protokollet till handlingarna

Sammanfattning av ärendet

Protokoll från pensionärsrådets sammanträde den 8 juni 2026 anmälades.

Handlingar i ärendet

- FAR 2025/898-11 Protokoll 2026-06-08

§ 15**Ordförandens och stadsdelsdirektörens beslut enligt delegering och övriga anmälningsärenden - sammanställningar till nämnden under 2026**

FAR 2026/36

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger förvaltningens sammanställning över beslut enligt delegering och övriga anmälningsärenden till handlingarna.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle lägga sammanställningen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen hade redovisat en sammanställning över beslut fattade enligt delegering och övriga anmälningsärenden.

§ 16**Nämndens frågor och information från förvaltningen**

Olof Peterson m.fl. (M), Christer Eriksson (C) och Camilla Bergman (L) anmälde frågor till förvaltningen med anledning av ärende 4 och 10 (Bilaga, frågor och svar).

Camilla Bergman (L) anmälde en skrivelse om orosanmälningar från förskola och BVC (Bilaga). Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning. Nämnden beslutade att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Farsta stadsdelsnämnd
Möte 2026-06-17

Camilla Bergman (L)
Patrik Gavander (L)

Skrivelse om orosanmälningar från förskola och BVC

Barn som far illa behöver upptäckas tidigt. Det gäller särskilt de allra yngsta barnen, som själva har mycket begränsade möjligheter att berätta om våld, omsorgsbrist, missbruk, psykisk ohälsa eller andra allvarliga problem i hemmet.

Trots detta är orosanmälningar från de verksamheter som möter små barn fortsatt mycket få. I Socialtjänstrapporten 2025 framgår att förskolan stod för 2,3 procent av orosanmälningarna till socialtjänsten, jämfört med 2,5 procent året innan. BMM/BVC stod för 0,8 procent, jämfört med 1,0 procent året innan. Det innebär att båda andelarna har sjunkit, trots att just dessa verksamheter har en central roll i att upptäcka oro för de yngsta barnen.

Det är bekymmersamt. Förskolan möter många barn varje dag och kan ofta se förändringar i beteende, frånvaro, omsorgssituation eller samspel med vårdnadshavare. BVC möter i sin tur i princip alla barn under de första levnadsåren och har en viktig roll i att upptäcka risker tidigt. När så få orosanmälningar kommer från dessa verksamheter väcks frågor om små barns utsatthet upptäcks i tid.

Liberalerna har länge betonat vikten av tidiga insatser och ett starkare förebyggande arbete. Vi har bland annat drivit frågan om förskolesociala team och en tätare samverkan mellan förskola och socialtjänst. Det handlar om att ge personal bättre stöd, sänka trösklarna till konsultation och se till att oro för barn inte stannar i verksamheten.

Vi vill också särskilt lyfta behovet av att fånga upp barn med höga och ihållande nivåer av aggressivitet. Det är en grupp där tidiga insatser kan göra stor skillnad, eftersom forskning visat tydliga samband mellan ihållande nivåer av aggressivitet som barn och att vara lagförd för våldsbrott som ung vuxen. Rätt stöd till barnet, familjen och förskolan kan förebygga att problemen växer och leder till större svårigheter senare i livet.

För att socialtjänsten ska kunna agera tidigare behöver oron också nå socialtjänsten tidigare. Förskola, BVC och socialtjänst behöver därför ha tydliga strukturer för samverkan, konsultation och tidig upptäckt. Det behöver också finnas en lokal bild av hur anmälningarna faktiskt ser ut och om det finns verksamheter där anmälningsbenägenheten är för låg.

Med anledning av ovanstående vill vi ställa följande frågor:

1. Hur ser utvecklingen ut i stadsdelen när det gäller orosanmälningar för barn i åldern 0–5 år, särskilt från förskola och BVC?
2. Hur bedömer förvaltningen att samverkan mellan socialtjänst, förskola och BVC fungerar när det gäller tidig upptäckt av barn som riskerar att fara illa?
3. Har förvaltningen identifierat hinder som kan bidra till att förskola eller BVC dröjer med, avstår från eller känner osäkerhet inför att göra orosanmälningar?
4. Vilka åtgärder har förvaltningen vidtagit, eller avser att vidta, för att stärka tidiga orosanmälningar och säkerställa att små barn i utsatta situationer får stöd i tid?

Frågor till förvaltningen

Olof Peterson m.fl. (M)
Camilla Bergman (L)
Christer Eriksson (C)

Frågor med anledning av Ekonomisk månadsrapport maj 2026

- Förskolan prognostiserar ett fortsatt minskande barnantal. Hur bedömer förvaltningen att utvecklingen påverkar lokalbehov och verksamhetsstruktur framåt, behöver ytterligare neddragningar göras?

Svar:

Förskolans prognos följs löpande. Lokalförsörjningsplanen anger behov och tänkbara förändringar årligen.

- Månadsrapporten visar att antalet hushåll med ekonomiskt bistånd ökar. Ser förvaltningen detta som en tillfällig utveckling eller som en mer långsiktig trend i stadsdelsområdet?

Svar: Förvaltningen följer löpande utvecklingen.

Frågor med anledning av Årsrapport 2025, Farsta stadsdelsnämnd

- Revisionen konstaterar att flera rekommendationer från tidigare års granskningar fortfarande kvarstår. Vilka av dessa bedömer förvaltningen som mest angelägna att åtgärda under 2026 och när bedömer man att de kan anses vara fullt genomförda?

Svar: Intention är samtliga ska åtgärdas så snart som möjligt. Det kan vara mer utmanande där nämnden inte har full rådgivning.

- Revisionen lyfter återigen brister i nämndens interna kontroll, bland annat avseende avtalsuppföljning och uppföljning av föreningsbidrag. Vilka konkreta förändringar har redan genomförts för att stärka kontrollen inom dessa områden?

Svar:

Avtalsuppföljning

- *Nämnden har tidigare fattade beslut om nya riktlinjer för direktupphandling, förvaltningsledningen har tagit beslut om uppdaterad rutin för inköp och upphandling.*
- *Nästa steg i arbetet för en förbättrad avtalsuppföljning är att utarbeta en plan för systematisk avtalsuppföljning under året vilket revisionen även efterfrågar i årsrapporten.*
- *Samtidigt pågår en översikt av roller och ansvarsfördelning i syfte att säkerhetsställa avtalsefterlevnad i hela förvaltningsorganisationen samt genomlysning av hur höja beställarkompetens i förvaltningen.*

Åtgärder vi har genomfört utifrån revisionens påpekande om brister i uppföljning av föreningsbidrag:

- *Utökat uppföljningen av föreningsbidrag genom fler verksamhetsbesök*
- *Förstärkt kontroll av föreningarnas ekonomiska redovisning genom stickprov*
- *Förstärkt granskning av stadgar och årsmöteshandlingar (görs genom det nya digitala systemet föreningsportalen)*
- *En skriftlig uppföljning av föreningsbidragen kommer tas fram och redovisas för nämnden mot slutet av året*
- *Underlag för dokumentation av alla kontroller har tagits fram*

- Hur avser förvaltningen att följa upp och redovisa effekterna av de åtgärder som nu vidtas, så att nämnden kan säkerställa att återkommande revisionsanmärkningar inte kvarstår även kommande år?

Svar: *Förvaltningen följer löpande upp rekommendationer via nämndens internkontrollplan som redovisas i samband med ordinarie processer i tertialer och VB. Samt revisionens årsrapport.*

§ 17

Borttagen på grund av sekretess